

halk: **Kirgizler** (orta Asya)

yaklaşık 4 milyon kişi

Kirgizistan Orta Asya'da bulunan aşağı yukarı 200.000 km² kadar büyük bir devlettir (Bulgaristan'ın iki katı, Türkiye'nin çeyreği). Ama her yerde 1500-2000 m kadar yüksek balkanlar bulunduğu için, toprağın ancak 7% tarla olarak kullanılabilir. Bütün devlette 5 milyon kişi yaşıyor, ama onların sadece 65% Kirgizdir. Ayrıca Çin'de 300.000 ve Afganistan ile Pakistan'da da 150.000 Kirgiz yaşıyor. Halkın hemen hemen yarısı 14 yaşından küçüktür. Okuma yazmayı bilmeyen neredeyse kalmadı. Devletin başkenti Bişkek'tir, Kirgizlerin çoğu da orada yaşıyor.

Kirgizistan'ın tarihi çok karışıktır. 12. ve 13. yüzyılda Mongollar orasını ele geçirdiler. 19. yüzyılda Ruslar'ın etkisi gittikçe artmaya başladı ve 1937 senesinde Kirgiz Sovyet Cumhuriyeti olarak Sovyetler Birliği'ne (Sivetski Soyuz) katıldı.

Diktator Stalin bütün Kirgiz halkını komunist öğretişlerine uygun olarak değiştirmeye denedi. Her yerde olduğu gibi, köylülerin toprağını onlardan alıp büyük kolektiflerde organize etti. Ama Kirgizler eskiden beri göçebe, gezici bir yaşam sürerdiler. O yüzden 1939 senesinden sonra Ruslara karşı koymaya başladılar. Bu çatışmalarda yüzbinlerce Kirgiz kamplarda mahpus edildi, Çin'e kovuldu ve öldürüldü. 31. Ağustos 1991 gününde Kirgizistan ayrı devlet olduğunu ilan etti. Başbakan hemen demokratik reformlar yaptı ve serbest ekonomi sistemine girdi.

Bu reformların ardından eskiden devletin kontrolunda olan köy işleri hemen çöktü ve bütün devlet korkunç bir ekonomik krize girdi. Ama bu durum Kirgizlere fırsat verdi, eski yaşam tarzına dönsünler. Artık Kirgizlerin çoğu gene eskisi gibi gezici bir hayat sürüyorlar; Mayıs ayından başlayarak koyun ya da beygir sürülerini yaylalara götürürler, yurt denilen büyük çadırlarda yaşarlar.

Kirgizler çay içerken masal ve hikaye anlatmayı çok severler. Düğünler ve cenazeler çok büyük kutlamalardır. Bunların masraflarını karşılamak için birçok aile son kuruşunu verirler. Kirgizlerin çoğu düzgün bir işe sahip değiller. Öğretmenlerin ve hastanede çalışanların aylıkları o kadar düşüktür ki, başka işlerle para kazanmak zorundadırlar.

Müslümanlık 17. yüzyılda Kirgizistan'a geldi. Ama bugüne kadar sadece incecik bir

örtüdür: onun altında eski Şamanizm ve ruhçuluk inancı devam ettiriliyor. Aslında müslümanlık hiç kök salamadı. 1991 senesinden beri Kirgiz olmanın bir parçasıymış gibi tutuluyor. Kimse müslümanlığın şartlarını yerine getirmese de, Kirgiz olmak müslüman olmak demektir. Öte yandan islamiyetin önemi ve gücü gittikçe artıyor. Artık camisi ya da en azında mescidi olmayan köy kalmadı. Kuran mektepleri giderek daha fazla öğrenci çekiyor ve devlet okullarında da artık yeniden müslümanlık dersleri veriliyor.

“Hristiyan” sözü duyunca, Kirgizler’in aklına Rusların Ortodoks inancı geliyor. Onlar da kendilerini yüzlerce seneden beri baskı yaptıkları için, “Hristiyan” sözü de kötü bir anlam taşıyor. Fakat Rab gene de kendi krallığını genişletiyor. Bişkek ve öbür büyük kasabalarda, müjde çok serbest olarak yayılabilir. Böylece kimisi büyük, kimisi küçük birçok topluluk kuruldu. İmanlıların sayısı 5000-6000 arasındadır. Köylerde imanlıların üzerinde büyük baskı var, hem kendi ailelerinden, hem de devlet adamlarından. Kirgizistan’ın birçok yerinde de İsa’nın müjdesi henüz hiç yayılmadı. İmansızların arasında da işsizlik çok yüksektir.

Kimi Kirgiz imanlılar kendi halkı, hem de komşu halkların arasında Rab için işlemek istiyorlar. Bu amaçla imanlıları hazırlamak için Bişkek kasabasında bir İncil okulu, hem de köyler için bir müjdecilik kursu kuruldu. Kutsal Kitap bütün olarak Kirgiz diline yepyeni çevirildi. Bişkek’te bir Kutsal Kitap dükkanı var. Yabancı devletlerden gelen Rabbin işçileri için daha ihtiyaç var, özellikle öğretiş, danışmanlık ve yerli imanlılara yol göstermek konularında.

DUA KONULARI:

- Yerli imanlılar iş bulsunlar, öyle ki, topluluklar paradan yana muhtaç kalmasınlar, köylerde de Rab için iyi birer şahitlik verebilsinler.
- Toplulukların gelecek önderlerini yetiştirmek için okullar kurulsun ve kurslar yapılsın. Bunun için yeni ders materyalleri hazırlansın.
- Birçok imanlı, köylerinde tek imanlı olarak yaşarlar. Onlar için özellikle dua edelim.